

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
 Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
 Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
 dr. Szász Ferenc.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ,
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Meghalt a növényi balzsamok tudósa.

Az utóbbi hetekben a halál kaszája sok tudós gazdát aratott le. Alig sirattuk el a két kiváló magyar növénynevelőt, újabb szomorú hírt kell olvasóinkkal tudatnunk: meghalt dr.

Páter Béla, a halál pillanatáig dolgozó növénytudós. Több, mint négy évtizedes tanári működés után sem szűnt meg tovább tanítani. Folyóiratokban, könyvekben tette közkinccsé nagy tudását. A Magyar Népből és kiadvány sorozatában jelentek meg értékes cikkei a gyógyító füvekről és virágokról. A növényekben levő gyógyító balzsamoknak világhírű tudósa volt, sok értékes felfedezés és kezdeményezés fűződik nevéhez. Ezeknek hasznáról olvasóink is számtalan esetben győződtek meg. A magyar Nép irattárában hálaadó levelek sokasága bizonyítja munkásságának óriási értékét,

meggyógyult betegek és tanult gazdák ezrei áldják munkásságáért haló poraiban is *Páter Bélát*.

Ha feltesszük a kérdést, hogy *Páter Béla* miért lett szakmájában világhírű tudós és kiváló tanító mester, a feleletet megkapjuk abban, hogy szívében a szeretet kiapadhatatlan forrása lakozott. A kiváló elme és a jó szív tették *Páter Bélát* igazi nagy emberré!

Páter Bélának több évig voltam tanítványa s így alkalmam volt őt megismerni. Egyszer elmondotta virágos mezőkön való sétánk közben, hogy áldott szülei oltották belé a növények és a

természet szeretetét. A Szepeesség, fenyvesektől körülvett, virágos hegyi rétjein oldódott meg még gyermekkorában életpályájának titka. A szeretet és a szeretet segítségével szerzett tudás olyan csodálatos összhangban lakóztak benne, amire az ember csak a történelem és tudományos élet legnagyobbjai között kap példát. Ez a szeretet tette *Páter Bélát* nagy tanító mesterré. Ez tette képessé arra, hogy 78 éves korában bekövetkezett haláláig folyton tanítson s tudását állandóan gyarapítva, annak színe-javát közkinccsé tegye.

Halálával szegényebbek lettünk! Szorongó szívvel gondolunk arra,

hogy elmulása pótolhatatlan veszteséget jelent számunkra. A Magas Tátra aljából hozzánk szakadt *Páter Béla* Transsylvania igaz fiává és értékes munkássává vált. Sajgó szívvel gyászoljuk elmulását s vigasztalásunk csak az, hogy életével, munkásságával örök, mulhatatlan emléket állított magának.

Dr. Szász Ferenc.

Dr. Páter Béla.

Lengyel vendég Romániában.

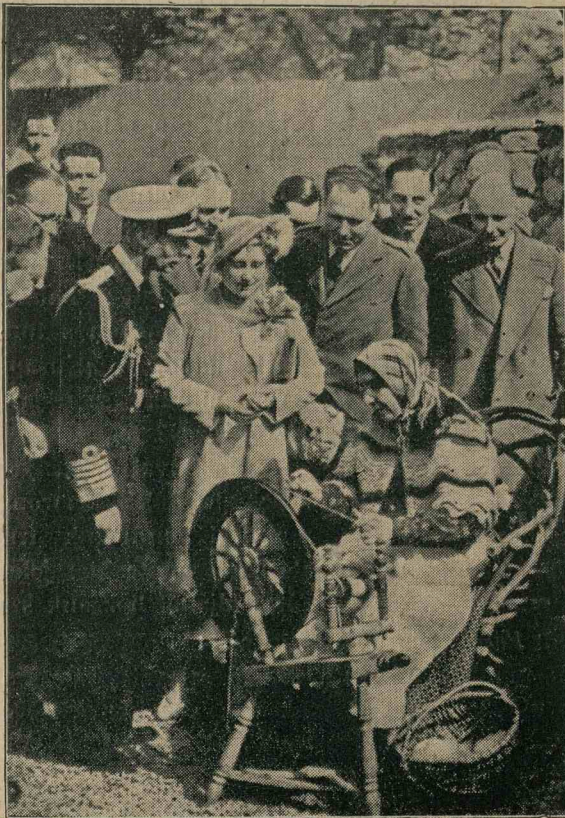

Swietoslawski, lengyel közoktatásügyi miniszter látogatást tett Romániában. Képünkön bemutatjuk, amint a vendég minisztert a Román Tudományos Akadémián fogadják. A képen láthatók balról jobbra: Colan püspök, közoktatásügyi miniszter, Raczynszki lengyel nagykövet és Swietoslawski lengyel közoktatásügyi miniszter.

A legöregebb király.

Európa legöregebb uralkodója Gusztáv svéd király. Életének 80-ik évét töltötte be a napokban. A nevezetes évfordulón nagy ünnepségeket rendeztek a svéd fővárosban.

Az angolok megbámulják a fonókereket.

Anglia az ipar terén fejt ki legjobb tehetségeit. A földművelés alig játszik szerepet a szigetország gazdasági életében, a mezőgazdasági terményeket iparcikkeknek értékesítésével a gyarmatokról szerzi be. Legfejlettebb szövőipara. Az angol szövet minőség, finomság tekintetében versenytárs nélkül áll a világon. Ez az óriási gyáripar is persze kézimunkából fejlődött ki. Ma már azonban ugyancsak megbámulják a fonókerékkel dolgozó asszonyt. Amint képünk mutatja, a királyi pár is vidám érdeklődéssel nézi a rokkával dolgozó asszony régimódi munkáját.

denesetre sok függ azoktól a kisebbségekre vonatkozó törvényjavaslatoktól, amelyek rövidesen a cseh parlament elé kerülnek.

*

A világpolitika harmadik nagy kérdése, a kínai-japán háború is egyelőre a várakozások állapotába jutott. A Hoangho folyó áradása minden eddigi elgondolást felborított. A hadműveletek megállottak s a japán hadvezetőség nehéz

feladatok elé került. Japánban is nő az elégedetlenség, a drágaság s könnyen megtörténhetik, hogy a japánok is rájönnek arra az igazságra, hogy a háboruban nincsenek győzők, csak legyőzöttek s rövidesen a Sárga folyó minden ember képzeletet felülmúló pusztításának a romjainál is két rokon nép kezéből kiesik a fegyver s együtt fogják felépíteni azt, amit a háború és az áradás elpusztított.

Külföld.

Megegyezés jött létre a benemavatkozási bizottságban. A Londonban székelő benemavatkozási bizottság a spanyol kérdésben nagyfontosságú döntést hozott. Megállapodtak a Spanyolországban harcoló külföldi önkéntesek hazaszállításának és a benemavatkozás ellenőrzésének kérdéseiben. Olaszország a tárgyalások alkalmával nagy engedékenységet tanusított. Az olasz megbízott kijelentette, hogy Olaszország az olasz önkénteseket visszavonja. Franciaország Spanyolország felé életbelépteti a határzárlatot és megszünteti a hadianyag szállítást. A benemavatkozási bizottságban történt megegyezés lehetővé tette, hogy életbelépjen az angol—olasz egyezmény és hogy tovább folyjanak a francia—olasz tárgyalások. Egyébként a benemavatkozási bizottság határozatának végrehajtásáról elmentmondó jelentések érkeznek. Egyes hírek szerint 20 ezer olasz önkéntest már kivontak a spanyolországi harcterek tűzvonalából. Más hírek szerint az olasz és német katonaság tovább harcol Franco oldalán.

A cseh kormány újból felvette a tárgyalásokat a szudéta-németekkel. A prágai kormány hivatalosan bejelentette, hogy to

vább tárgyal a szudéta-német párt vezetőivel. A megbeszélésben a kormány részéről az illetékes miniszterek is részt vesznek. A prágai kormány hivatalos jelentése általános megmegnyugvást keltett, mert ez annak a jele, hogy a prágai kormány ezt a fontos kérdést békeségesen akarja elintézni. A francia újságok részletesen foglalkoznak a prágai kormány elhatározásával, örömmel üdvözik a tárgyalások tovább folytatását, mert szerintük nagy hiba volna, a jelenlegi, bizonytalan állapotot meghosszabbítani.

Gyanus kívánság. Az orosz kormány kérte Lengyelországot, hogy Csehszlovákia megtámadása esetén Lengyelország az orosz csapatokat engedje területén átvonulni és nyújtson fegyveres segítséget Csehszlovákiának. Oroszországban egyébként jelenleg hadgyakorlatok folynak. Német katonai szakértők véleménye szerint a hadgyakorlatoknak próbamozgósításszerű jellegük van. Az orosz hadgyakorlatokon három és félmillió embert összpontosítottak.

Nemzetközileg akarják szabályozni az embertelen légi bombázások kérdését. Angol katonai szakértők az embertelen légi bombázásokat korlátozó nemzetközi szabályzat-tervezetet dolgoztak ki. A szabályzatot

javaslat formájában megküldik az összes európai kormányoknak. Az angolokat az készítette erre a lépésre, hogy Spanyolországban és Kínában a hadi repülők békés és nyílt városok bombázásával polgári lakosságot asszonyokat és gyermekeket öltek meg. Az angolok remélik, hogy kezdeményezésük sikerre fog vezetni.

Rendezték Lengyelországban az egyházi vagyonok kérdését. A cári kormány annak idején Lengyelországban a római katolikus egyház ingatlan javait az orosz ortodox egyháznak adta át. A lengyel kormány most a Vatikánnal egyezséget kötött, amelynek értelmében a római katolikus egyház javainak egy részét visszakapja, másik részéért pedig a lengyel kormány készpénzben kártérítést fizet. Az ügy rendezése a lengyel katolikusoknak régi sérelmét orvosolta.

A magyarországi Hangyaszővetkezet jubileuma. A magyarországi Hangyaszővetkezet közelebbről tartotta 40-ik jubileumi gyűlését. Az ünnepségen a magyar közélet számos kitűnősége jelent meg. Imrédy miniszterelnök az ünnepi gyűlésen beszédet mondott. Beszédében rámutatott a nagy jelentőségű munkára, amelyet a Hangya tölt be Magyarország gazdasági életében.

Lemond Benes? Franciaországban híre terjedt, hogy Benes csehszlovák köztársasági elnöknek az a szándéka, hogy lemond az elnöki méltóságról. A francia újságok szerint Benes azért foglalkozik a lemondás gondolatával, hogy megkönnyítse Csehszlovákiának a válságból való kibontakozását. A nemzetiségi kérdés rendezése ugyan is csak a csehszlovák alkotmány lényeges módosításával oldható meg. Ezt nagyban megkönnyítené, hogy ha Benes elnök lemondana.

Meddig bírja Kína a háborút? Kína gazdasági és katonai szakértők véleménye szerint Kína a háborút Japánnal szemben még egy évig bírja.

Ezzel szemben a japán hadügyminiszter kijelentette, hogy Japán ha kell tíz évig is folytatja a háborút. A japán hadügyminiszternek ezzel a bejelentésével áll kapcsolatban, hogy állítólag kínai részről olyan kijelentés hangzott volna el, hogy Kinában megvan a készség arra, hogy békét kössön Japánnal. Sajnos azonban kevés remény van arra, hogy a meg egyezés sikerülni fog, mert Japánban harcias a hangulat.

Krofta külügyminiszter megértő nyilatkozatot tett a magyar kisebbségi kérdésben. Krofta csehszlovák külügyminiszter egyik budapesti újság tudósítójának kijelentette, hogy Csehszlovákia és Magyarország viszonya jó. Prágában nagy hatása volt annak a nyugalomnak, amelyet Magyarország tanúsított a május végén válságossá alakult nemzetközi helyzetben. Krofta kijelentette, hogy Csehszlovákia legnagyobb figyelemmel kíséri azokat a tárgyalásokat, amelyek Románia és Magyarország között folynak.

Hangsúlyozta, hogy Csehszlovákia őszintén kívánja a megegyezést. Krofta végül kijelentette, hogy Csehszlovákia a magyar kisebbségnek nagy engedményeket fog adni.

Ujabb sikereket értek el a spanyol nemzeti csapatok. A spanyol nemzeti csapatok tovább folytatják hadműveleteiket. Az arcvonal több szakaszán jelentős sikereket értek el. A köztársaságiak sok halottat és hadifoglyot vesztek. A nemzetiek kezébe nagymennyiségű hadianyag jutott. A nemzeti repülők is eredményes támadásokat intéztek a köztársasági csapatok több fontos helysége ellen.

A köztársasági csapatok súlyos helyzetével kapcsolatban a vezetőség kétségbeesett tervet készített elő. Olasz és német városokat akart bombázni. Ezt a szándékát a barcelonai kormány be is jelentette Párisba és Londonba. A kegyetlen terv ellen a nagyhatalmak határozottan felléptek és ezzel megaládtalyozták, hogy a spanyol köztársasági kormány bejáthatatlan következményekkel járó terv megvalósuljon.

Angol gyarmatokra telepítik az osztrák zsidókat. Az angol kormány hozzájárult, hogy az osztrák zsidók egyrészt angol gyarmatokon telepítsék le.

Óriási méreteket öltött Anglia fegyverkezése. Anglia fegyverkezése fokozott méreteket öltött. Az Angol Birodalom naponta egymillió fontot, vagyis több, mint ezer millió lejt költ fegyverkezésre.

Határkiigazítás Németország és Hollandia között. Németország és Hollandia között tárgyalások indultak meg, hogy a kölcsönösség alapján a határt több helyen kiigazítsák.

Törvénytervezet készül Magyarországon a házasság előtti orvosi vizsgálatról. A magyar belügyminiszter a képviselőházban tartott beszédében a házasság előtti köteles orvosi vizsgálatról tartott beszédet. Kifejtette, hogy a magyar kormány szükségesnek tartja a kötelező orvosi vizsgálat bevezetését. Így rövidesen törvénytervezet kerül a magyar parlament elé, amely ezt a fontos kérdést szabályozni fogja. Egyidejűleg a magyar kormány intézkedéseket fog tenni, hogy megjavítsa a falvak egészségügyét és csökkentse a gyermekhalandóságot. A képviselőház nagy meglepetéssel vette tudomásul a belügyminiszter bejelentését.

Francia—török-román barátsági szerződés készül. Bonnet, francia külügyminiszter kijelentette, hogy az ősz folyamán Ankara-ba utazik, francia—török—román barátsági szerződés megkötése érdekében. A francia külügyminiszter nyilatkozata általános feltűnést keltett a világpolitikában.

Közkegyelmet kapnak a török politikai menekültek. A török köztársaság kikiáltásának évfordulóján közkegyelemben részesülnek a török politikai menekültek. Hir szerint a közkegyelem 150 előkelő törökre fog kiterjedni.

Tandrok, tanítók figyelmébe!

Közép- és elemi iskolai fizikai eszközök olcsón és jól beszerezhetők:

"ELECTROLABOR"

Ing. Nagy Aladár mérnöknel
Cluj, Calea Moşilor 44, szám.
Kérjen árjegyzéket! Nagyobb
rendelésnél árengedmény!
Esetenként részletre is szállít.

„Könyvhónap.“

Az elmúlt héten Ófelsége II. Károly Király fényes ünnepek keretében nyitotta meg a bucurestii „Könyvhónap“ kiállítását. A megjelent előkelőségek és szépszámú közhatalóság előtt az uralkodó kifejtette az általa néhány év előtt megindított könyvmozgalom jelentőségét:

Ez az ünnepség a művelődés igazi ünnepe és minden évben új lendületet ad mindazoknak, akik a könyvvel foglalkoznak. Ünnepe lett az írónak, kiállítási lehetőség a kiadónak, a testvéri együttműködés ünnepe mindenkinek, akinek köze van a könyvhöz. Nagy örömmel fogadtam el a könyv ünnepére való meghívást, mert *lelkemben mély szeretetet és nagy hitet őrzök a műveltséget terjesztő könyv iránt, tudva, hogy műveltségben lesz naggyá a nemzet.*

Királyi üdvözetemet hozom azoknak, akik műveltségünk felemelésén dolgoznak s ki-

vánom, hogy ez a kiállítás is új haladást és lendületet teremtsen.

Bennünket, akik hosszú évek óta a könyv megbecsülésére szólítjuk fel olvasóinkat, örömmel töltenek el az Uralkodó üdvözlő szavai. Ezuttal is felhasználjuk az alkalmat, hogy a könyvre fordítsuk a figyelmet, amely évszázadok óta a művelődésnek, nevelésnek és léleknemesítésnek legtevékenyebb eszköze. A könyv a haladásnak és tudásnak forrása. Általa juthatunk azoknak a tudnivalóknak birtokába, melyek munkánk eredményeit megsokszorozzák. De általa szerezhetjük meg a nemes szórakozás örömét is. A hétköznapokon tanítónk és mesterünk, az ünnepnapokon pedig igaz jóbarátunk aki kivisz bennünket a hétköznapok gondjai közül.

Szeressük és becsüljük a könyvet! Erre tanít bennünket a „Könyvhónap“.

• Hírek •

Ófelsége részt vett a hatodik gárdaezred ünnepségén. II. Károly király Ófelsége részt vett a 6-ik gárda ezred ünnepségén. Ez alkalommal a gárdaezred tisztjei bajtársi ünnepséget rendeztek, amelyiken Ófelsége is megjelent. Az ezred parancsnokának felköszöntőjére Ófelsége szép beszédben válaszolt.

A pápa érsekké nevezte ki Majláth püspököt. Magas egyházi kitüntetésben részesült Majláth Gusztáv gróf, római katolikus püspök. A pápa Majláth Gusztávot érsekké nevezte ki. Majláth Gusztáv már le is mondott az Alba-Iulia-i püspöki melleségről. A Szentszék Alba-Iulia-i megyéspüspökké Vorbuchner Adolf, utódlási joggal felruházott püspököt nevezte ki.

Varga Béla unitárius püspök letette Ófelsége előtt az esküt. Dr. Varga Béla, ardeali uni-

tárius püspök, Ófelsége Károly király előtt letette az esküt. Az esküvétel ünnepélyes szertartásán részt vettek dr. Gál Miklós főgondnok, volt képviselő és Lőrinczy Géza Bucuresti-i unitárius lelkész.

Magyar ifjak tanulmányuton. Dániában közelebről nagyarányú mezőgazdasági kiállítás volt. A mezőgazdasági kiállítást annak emlékére rendezték, hogy most van 150 esztendő fordulója a dán jobbágyság felszabadulásának. Főszerkesztőnk fia, Gyalay Zsigmond egy év óta Dániában tartózkodik. Sikerült neki kirándulást szerveznie, amelyen több Transilvania-i ifju vesz részt. A kiránduláson, fiaink igen nagy kedvezményeket fognak élvezni s honfitársuk kalauzolása mellett nagyon sokat fognak tanulni a páratlan műveltségű Dániában.

A rendőrséget az egész ország területén a csendőrség parancsnoksága alá helyezték. II. Ká-

roly király Ófelsége rendelet-törvényt irt alá, amelynek értelmében a rendőrség vezetését az egész országban a csendőrség fogja átvenni. A rendfenntartást minden megyében a csendőr légio parancsnoka intézi. A királyi rendelet-törvény főbb pontjai a következők:

1. szakasz. A rendőrségi szervezetek vezetése úgy városokban, mint a falvakban a csendőrlégio parancsnokának hatáskörébe megy át.

2. szakasz. A városi rendőrségek személyzete a csendőrlégio parancsnokának irányítása és ellenőrzése mellett dolgozik, aki az egész megye területén felel a rendfenntartásért.

A tartományi rendőrfelügyelőknek jogukban áll a városi rendőrszerveknél ellenőrzéseket tartani; ecélből szoros összekötésben lesznek a megyei csendőrvezetőkkel.

A városi rendőrségre vonatkozó levelezést a csendőrlégio

parancsnokai intézik el közvetlenül a rendőrség vezérigazgatóságával.

3. szakasz. A városi rendőrségek igazgatását az érvényben lévő törvények értelmében a kvestorok és rendőrfőnökök végzik; a tevékenység ellenőrzési joga a rendes rendőrszerveken kívül elsősorban az illető csendőrlégió parancsnokát illeti meg.

Fontos tárgyalásokat folytat Tatarescu államtanácsos Londonban. Tatarescu, államtanácsos Londonban az angol miniszterelnökkel, a külügyminiszterrel és a kincstári kancellárral tárgyalt. Tatarescu megbeszélte a feltételeket, amelyek mellett Anglia Romániának hitelt nyújtana. Angliában megvan a készség a hitel nyújtására, mert Anglia célja, hogy a kishatalmakat megerősítse és ezzel megszilárdítsa az európai helyzetet.

Borzalmas kompszerencsétlenség történt Lengyelországban. Brestlitovsk közelében 30 földműves akart kompon átkelni a Bugon. A korhadt alkotmány a folyó közepén összetört és utasai a vízbe fordultak. Minthogy a folyó meg volt áradva, azok sem menekültek ki az árból, akik uszni tudtak. A 30 földműves meghalt.

Nagy csalást fedeztek fel Bucuresti egyik kerületében. Bucurestii egyik kerületének számvévőségénél nagy szabálytalanság nyomára jöttek. Megállapították, hogy a számvévőség főnöke és egyik könyvelője 10 millió lejt sikkasztottak. A bűnös tisztviselőket felfüggesztették állásaiktól.

Hét éves a világ legfiatalabb festőművésze. Rendkívül érdekes, képekkel illusztrált cikket közöl erről a *Déliab* új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Sulyos repülőgépszerencsétlenség történt Franciaországban. A francia légi haderő egyik gépe lezuhant. Öt vezérkari tiszt és a két gép vezetője meghaltak.

Főellenőri bizottságot neveztek ki a közpénzek kezelésének ellenőrzésére. II. Károly király Ófelsége elrendelte, hogy létesítsenek 15 tagból álló legfőbb pénzügyi ellenőrző testületet. A testület tagjaihoz Miron Cristea pátriárka-miniszterelnök a következő beszédet intézte:

— Az önök hivatása igen jelentős és sok tapintatot igényel. A hivatalos értesülésekből és lapjelentésekből az tűnt ki, hogy az államgazdálkodást megmérgezték bizonyos pénzügyi rendelkezések. Viszont azt is figyelembe kell venni, hogy túlozni szokták a dolgokat és ez a túlzás az ócsárlásban is megnyilvánul. A gyanakvástól és rágalomtól országunkban nem mentesült senki, még a legkiválóbb államférfiak sem. Tény azonban, hogy vannak visszaélések. Nem olyan mértékben ugyan, ahogy a világ szája mondja, de léteznek!

— Ófelsége kormánya, amelynek élén állok, minden törekvésével azon van, hogy biztosítsa a tisztességet a közpénzek kezelésében. A román ember hazafi és jó polgár. Ismeri az állam szükségleteit és tudja, hogy mint adófizető, mivel tartozik az országnak. Érvényesíteni kívánja azonban azt a jogát, hogy tudomása legyen, mire megy a pénz és biztos legyen afelől, hogy azt az állam szükségleteinek kielégítésére fordítják. Lényeges föltevétele ez nemzetünk jövője kialakításának.

— Arra kell tehát törekednünk, hogy teljesen kiirtsuk a tisztességtelenséget s bűnösöket s ha a bűn rájuk bizonyul, börtönbe küldjük. Ez a nagyszerű

sulyos és merész hivatás vái Önökre. Kérem a jó Istent, segítsen valamennyiüket kötelességeik teljesítésében.

A Szopos Tóth rajz- és festészeti tanfolyam növendék kiállítása. Kiváló munkatársaink Szopos és Tóth festőművészek növendékei igen jól sikerült kiállítást rendeztek ez évi munkásságukból az unitárius templomban. Mintegy 500 rajzot és festményt állítottak ki. Ez a kiállítás is, mint az előző kettő, bizonyítja azt a céltudatos munkát, amit a két művész fejt ki a magasabb rajzoktatás terén és azt a megértést, amivel a tanítványok dolgoznak. Jól magasabb színvonalu ez a kiállítás, mint az kezdőknél szokott lenni. Elismerésre méltó az a szorgalom, amivel a növendékek dolgoztak. Ha a fejlődés szempontjából bíráljuk, mindenik tanítványi megemlíthetők, szembeszökő azonban a fejlődés és a művészi készség Julian Boldor, Csányi László, Hum Gyula, Földes Edit, Herczeg Judit, Nagy Éva és S. Nagy Magda munkáin. A többiek is (kiknek nevét helyszüke miatt fel nem sorolhatjuk), mind dicséretet érdemelnek.

Ítéletidő Bucovinában. Paltinioasa Stupka és a magyar lakossága Vorniceni-ben borzalmas jégeső pusztított. A jégeső után nagy felhőszakadás okozott áradást. A jégvihar elverte a termést. Az ítéletidőnek halálos áldozatai is vannak.

Könnyű állandó mellékjövédalom lehetősége nyílt meg városunkban és vidéken könyvkedvelő, komoly, tevékeny urak és hölgyek számára. Életkor nem számít. Saját érdekében jelentkeztek mielőbb, pontos cím, foglalkozás és személyi adatok megjelölésével. Leveleket „Könyvkedvelő” jellegre lapunk kiadóhivatalába (Cluj, Str. Baron L. Pop 5.) kérünk.

A Páter-féle teák dícsérete.

Grószhárdt Antal Seini-i előfizetők a következő levelet írták szerkesztőségünkhöz:

Hálát mondhatok Önöknek, mert februárban meghozattam a gyógynövényekről szóló könyvecskéjüket. Én és feleségem is szivbetegek vagyunk. Én szivtágulásban szenvedek, évek óta fáradok és sokat köhögök, feleségemnek pedig sokszor volt szivdobogása és ijedtség alkalmával hevesen vert a szive. — Mióta a dr. Páter által ajánlott gyöngyajak teát használjuk, teljesen jól érezzük magunkat.

Páter Béla nagyságát ilyen és és ehhez hasonló levelek százai mindennél fényesebben igazolják.

Nagy kémszervezetet lepleztek le az Egyesült-Államokban. Az északamerikai Egyesült-Államokban hatalmas arányú kémszervezetet lepleztek le. A kémszervezet 18 tagját, akik közül 14 német állampolgár, letartóztatták és rövidesen ítélkezni fognak felettük.

Mihály nagyvajda látogatása Caras megyében. Mihály nagyvajda négynapos utazást tett Caras megyében. A nagyvajda meglátogatta Petnic községben Jurghescu tanító fiát, aki a nagyvajdának osztálytársa. Mihály nagyvajda meglátogatta az Anina-i szénbányákat, a resitai üzemeket és Adakaleh szigetét.

Nagy részvét mellett temették el Páter Bélát. Az elhunyt Páter Béla temetése nagy részvét mellett folyt le. Az elhunyt főgondnoka volt a Cluj-i lutheránus egyháznak és így temetése a lutheránus templomból történt. A ravatálnál dr. Szász Ferenc, lapunk igazgatója és felelős szerkesztője gyászbeszédet tartott.

Legszebb ajándékkönyvek!

Petőfi Sándor költeményei.

Képes kiadás (90 művészi képpel) füzve 100 lej. Egész vászon, aranyozott diszes kötésben 130 lej. — Amatőr-kiadás famentes papíron, három színnyomású magyaros motívumokkal díszített, aranyozott egész vászonkötésben 250 lej.

*

Petőfi: János vitéz, A helység kalapácsa, Bolond Istók című elbeszélő költeményei, képes kiadásban (144 oldal) füzve 40 lej, diszes kötésben 50 lej.

*

Arany János válogatott költeményei (160 oldal) füzve 40 lej, diszes kötésben 50 lej.

*

Arany János kisebb elbeszélő költeményei (160 oldal) füzve 40 lej, diszes kötésben 50 lej.

*

Fenti könyvekhez dr. Görög Ferenc írt színes életrajzokat, bevezetéseket és magyarázatokat.

Megrendelhetők a Minerva Műintézetnél, Cluj, Str. Baron L. Pop 5. Târgu-Muresen kaphatók a Keleti Ujság kirendeltségénél (Str. Stefan-cel-Mare 4.)

Rheuma lenne? Rheumás, csuzos és mindennemű hüléses betegségeket, amilyen elsősorban a gripa, meggyógyít a Togonal tabletta, egy komoly, biztos hatású gyógyszer. Baktériumölő hatása és a káros és mérgező anyagokat teljesen eltávolítja szervezetből és így lényegesen előmozdítja annak teljes gyógyulását. Rheumánál a többhetes, gripánál a néhány napos Togonal-kezelés nagyszerűen bevált. Az összes gyógyszer-tárakban és drogériákban kapható.

Gyárfás Elemér és Szentkereszthy Béla báró fontos közügyben jártak el. Dr. Gyárfás Elemér és Br. Szentkereszthy Béla megjelentek Pacliseanu kisebbségi kormánybiztos előtt és emlékiratot adtak át, amelyben kérték, hogy az új közigazgatási törvénytervezet szerint az ilfovi kormányzósághoz beosztott Treiscaune megyét csatolják valamelyik Transsylvaniai kormányzósághoz. Ugyanők megjelentek illetékes helyen és kérték, hogy a tg. sacuesci gazdasági iskola megvont nyilvánossági jogát adják vissza.

Rövidesen megindul Európa és Amerika között a légi forgalom. Amerikában elkészültek az Európa és Amerika közötti légi ut gépei. A gépek hatmotorosak és száz személyt tudnak szállítani.

Aki nem akar saját kárán tanulni az feltétlenül rendelje meg

Koncz Lajos: Konyhakertészet című most megjelent kitűnő szakkönyvét.

Küldjön be az alább megadott címre postautalványon 50 lej, az utalvány-szelvényére jegegyezze fel nevét és pontos címét és azt, hogy a Konyhakertészetre küldi a pénzt és a könyv postafordultával portómentesen megérkezik. A könyv egyszeri olvasásával már annyit tanulhat, hogy kertje jövedelmét a legrövidebb időn belül legalább 50 lejjel emelheti és így a könyv ára máris megtérül. Minden újabb átolvasás és a tanultak alkalmazása újabb jövedelemszaporodást jelent.

Cím: Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. Könyvterjesztő osztálya, Cluj, Strada Baron L. Pop 5.

Jégförgeteg volt Satu-Mare megyében. Botiz és Seini községek felett nagy jégvihar vonult át. A diónagyságu jégdarabok a gabonát és a kerteket teljesen elpusztították. Pálfy János Jójibi gazdálkodó Juliska nevű leányát a villám a mezőn halálra sujtotta.

A bécsi zsidók nem léphetnek be nyilvános sétaterekre. A bécsi rendőrfőnök rendeletben megtiltotta, hogy a zsidók nyilvános sétatereken megjelenhessenek. Az intézkedést azzal indokolják, hogy a közönséget meg kell védeni a zsidók általános kihívásától.

Aki nem akar bekötött szemmel járni, az olvassa el mielőbb a Minerva gazdasági könyveit: Mérnök: A földmérés kis könyve 15 lej. Valló—Török: A méhtenyésztés vezérfonala 25, Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató I. rész: Talajművelés és trágyázás 15, II. rész: Növénytermelés 15, Dr. Szász Ferenc: Mindennapi kenyérünk 25, Dr. Szász Ferenc: Tanácsadó gyümölcstermelők számára 25, Dr. Péter Béla: Csodahatású gyógynövények 15, Konopi Kálmán: Jó buzából lesz a jó kenyér 15, Konez Lajos: Konyhakertészet, teljes kertészeti szakkönyv számos képpel 50 lej. A pénz előzetes beküldése mellett a könyveket portómentesen küldjük.

200.— Lej helyett 170.— Lej, előzetes beküldése esetén portómentesen küldjük az egész sorozatot. Ugyanaz a sorozat egyforma kemény kötésben 290.— lej helyett 260.— Lej. Az utánvételes küldés lényegesen drágább. Kérjük az utalvány, szelvényén megjelölni: a 9. számú nyári gazdasági sorozat. Cim: Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. Könyvterjesztő osztálya, Cluj, Str. Baron L. Pop 5. Kérje legújabb gazdasági könyvárjegyzékünket!

Rövid hírek

Meghalt Erzsébet angol királynő édesanyja. Az angol királynő édesanyja meghalt. Valószínű, hogy ennek következtében az angol királyi pár párizsi utazása halasztást szenved.

Uj vizesést fedeztek fel Argentínában. Argentína északi részében hatalmas vizesést fedeztek fel. A vizesés ugyanolyan szép, mint a világhírű Niagara-zuhagtag.

Nagy jégverés volt az Eriul mellékén. Sălaj és Bihor megye határainak érintkezési vonalán pusztító jégverés vonult át. Több község határán körte nagyságu jégdarabok hullottak és teljesen tönkretették a vetéseket. A jégverés épületeket is rongált meg és állatokat pusztított el. Szomorú dolog hogy a károsult kisgazdák közül senki sem volt jégkár ellen biztosítva.

Sulyos szerencsétlenség játék közben. A satumarei Dacia szálloda udvarán Pirkler László 16 éves fiu egyik társával a kétke-rekü taligával játszadozott. A taliga felborult és Pirkler László fejét a rud több helyen betörte.

Uj utak építése. A közlekedésügyi miniszter kijelentette, hogy egész Románia területén nagyarányu építkezési munkába kezdenek. Ebben az évben ezerháromszáz kilométer hosszúságu, uj utat fognak építeni.

Nagy jégeső volt Somes megyében. A Somes megyében pusztító jégeső több községben okozott nagy károkat. Sanmartin község határát, amelyet „szépkenyerűnek“ neveznek, galambtojás nagyságu jég verte el.

Magyarországra látogat az albán királyi pár. Az albán királyi pár közelebből külföldi körutra indul. A Szent István napi ünnepeken Zogu király és Geraldine királynő is részt vesznek.

Légi közlekedés Anglia és Ausztrália között. Anglia és Ausztrália között állandó légijáratot akarnak létesíteni. A repülőgép a hosszú utat London és Sidney között 9 nap alatt tenné meg.

Sulyos szerencsétlenség történt a baia marei aranybányában. Chiuzbaian László bányász egy sziklatömb elütötte. Haldokolva szállították kórházba.

Megtalálták a télen eltűnt repülők holttestét. A Commando közelében levő Hosszu-havason a télen eltűnt két buzaui repülő holttestét megtalálták. A vizsgálgatóbizottság megállapítása szerint a szerencsétlenséget valószínűleg motorrobbanás okozta.

Va sikert akar elérni,
"Irdessen a
"MAGYAR NÉP"-ben!

IPAROSOK FIGYELMEBE

AZ IPAROS

az új területek kis- és közép-
iparosainak országos hetilapja.

Megjelenik minden pénteken 10
nagy oldalon. - Előfizetési ára
negyedévi 75 lei. Kérjen mutat-
ványszámot a kiadóhivataltól:

Arad, Str. Brailanu 18.
iparos-Olthon.

Kérjen mutatványszámot gyermeke számára az

Uj Cimborá

cimű képes gyermeklapból. Megjelenik havonta háromszor
Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lei.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Mit kell a gazdának tudni az állatok gyógyításáról?

Háziállataink férgek által okozott betegségei.

A májmétely.

A májmétely 20–30 mm hosszú és 8–14 mm széles nyelvalaku barnás-szürke színű lapos féreg, mely a kérődzők májában az epeutakban sokszor nagy számban található. A métely féreg testén pikkelyszerű képződmények vannak, amik segítségével meg tud kapaszkodni az erek oldalában, ahonnan a táplálkozására szükséges vért szívja.

Ha sok (100 darabnál több) féreg van egy állat májában, úgy nagymennyiségű vért szívnak el, és ezért a gazdaállat leromlik és ha idejében nem gyógyítjuk, nagyon sok beteg belepusztul.

A métely okozta betegségnek, négy szakát szokták megkülönböztetni, úgymint: az első vagy májgyulladás szakát, ez a fertőzés utáni 6–10 hét közt lép fel, kisebb lázzal és étvágytalansággal jár, csak szakértő veszi észre. A második szakot a sápadtságot nem sokára a májgyulladás után észlelhetik, a szemhéjak és a test más nyálkahártyái sárgás színt öltenek. A fertőzés utáni 3-ik hónapban már fellép a nagyfokú soványodás és ezzel együtt a golyvásodás, vagyis a toroktájéki vizenyő. A betegség utolsó szakja a mételyféreg kivándorlása, ami vagy nagyfokú hasmenés következtében halállal végződik, vagy pedig az állat szervezete kiküszöböli a férgeket és azután csendesen javulni kezd.

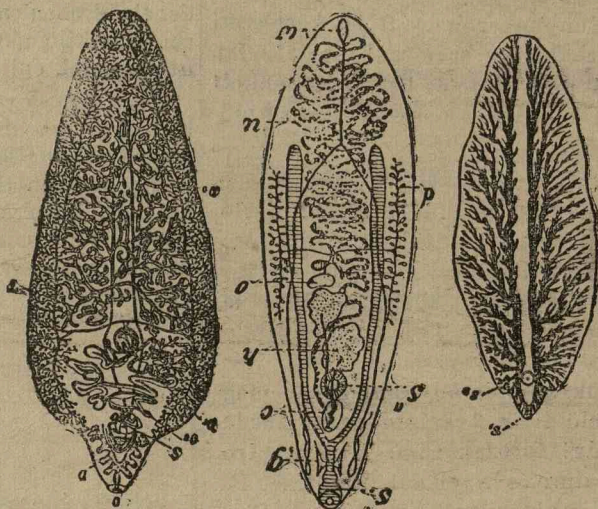
A métely főleg a kérődzők betegsége, de előfordulhat a sertésekben, lovakban, sőt még az emberben is.

Tudnunk kell a mételyféreg szaporodását, mert csak úgy tudunk ellene védekezni. Hímnős állat, vagyis úgy a hím, valamint a női ivarszervei megvannak és peték útján szaporodik. Az állatban élő mételypete az ürülékkel a mezőre kerül, ahol az eső vize a mélyebb helyeken összegyűjtött pocolyákba tavakba sodorja, ahol négy hét múlva egy kis álea alakjában kikel. Ez a nagyon mozgékony kis álea a vízben ide-oda uszkalva felkeres

egy apró mocsári csigát, ami vizes helyeken nagy számban található és belefurakodik annak a testébe és ott egy csiratömlővé válik. A csiratömlőben 15–20 kis féreg képződik, amelyek vagy a csigával kerülnek a fűszálakra, vagy a csigából kikerülve a vízben addig uszkalnak, amíg ők maguk tapadnak fűszálakhoz, ahol betokozódnak és várják, amíg valamelyik állat a fűvel lelegeli és így a kis tokok is az állat emésztőnedveivel a májba juthatnak, ahol kifejlődnek. Hogy milyen rendkívül szapora a mételyféreg, a tudósok kimutatták, egyetlen féreg 37 ezer petét tud lerakni. Az igaz, hogy amelyik pete száraz, napos helyre kerül az elpusztul, de ha ezerből csak egy kel ki, már akkor is alaposan megfertőzi a legelőnt.

Az elmondottakból önként következik, hogy a marhákat és juhokat mocsaras helyre ne engedjük legelni, mert ott a csigákat felszedve megfertőzik magukat.

Amíg a métely orvosságát nem találták fel, bizony a juhállomány 60–70%-a is elpusztult egy-egy esős nyár után, amikor is sok víz volt a legelőkön, amiben a pete ki-

Jobbról és balról a leveles májmétely, középpütt a lándzsá alakú métely. Balra a famódra elágazó bélsőrendszer, jobbra az ivarszervek. 'S' 'S' a két szívókorong, C. páرزó szerv, D a bél kezdete, d és DO szikmirigy.

kelhetett. Hála a gondviselésnek, ma már feltétlen biztos gyógyszert találtak fel, amit az erdei páfrány gyökeréből gyárilag állítanak elő és hoznak forgalomba. Ilyenek a Distol, Monil, Galbinol, mind megbízható gyártmányok. Én évek óta a cluji Ufarom gyár Monill-ját használtam kitűnő eredményel. Minden gyár az orvossága mellé használati utasítást is ad, így ennek tárgyalása felesleges.

Felhivom juhtartó gazdatársaim figyelmét, hogy az olyan esős tavasz után, mint az ideai is, biztosan számíthatnak a mészféreg fertőzésre, éppen azért különös gondossággal

járjanak el. A levágásra kerülő juhok máját vizsgálják meg, nyomkodják ki a felaprózott májból a mészféreg, azt tegyék egy vízzel telt tányérba, ahol uszkálva könnyen meg lehet azokat olvasni. Ha egy juh-májban 50-nél, vagy egy marha-májban 100-nál több mészféreg található, azonnal orvosolni kell.

Egészen apró mészféregket is fognak találni, ez az úgynevezett kis mészféreg, amelyik szintén vért szív, de apró volta miatt nem annyira veszélyes, mint a nagy mészféreg. Az irtása és életmódja ugyanolyan, mint a tárgyalta nagy mészféreg.

Bodor Kálmán.

A hideg sok helyen ártott a méhészeteknek is.

Közöltük lapunkban, hogy a fagy nagyon sok helyen ártott a szőlő és gyümölcs-termésnek. Újabb híradások szerint a fagy a méhészetekben is nagy kárt tett. Svájc, Németország, Csehország és Magyarország több vidékén a méheket, hogy az elpusztulástól megmentésük, egy ideig mesterségesen cukorral táplálták.

Irtuk a szőlőmolyt!

A szőlőmoly a szőlőben évről évre nagy kárt szokott okozni. Ezért a szőlőmoly irtása éppen olyan fontos dolog, mint a peronoszpora elleni védekezés. Különösen indokoltá teszi a szőlőmoly irtását, hogy a szőlőmoly kártétele nyomán a peronoszpora is terjedni kezd.

A szőlőmoly ellen kitűnően lehet védekezni olyan módon, hogy a permetezésre használt rézgálicos lében valamilyen bormérget teszünk. Nagyon jók erre a célra az arzénes vegyületek.

Egyszerűbb eljárásokkal is lehet irtani a szőlőmolyt, azonban ezek kevésbé tökéletesek, mint a permetezéssel végzett szőlőmoly irtás. A legegyszerűbb

eljárás erre a célra a molyfogó lámpák felállítása. Naplemente után örökméces poharakat állítunk fel és a rajzó molylepkék a lángokba belerepülve elpusztulnak. A molyfogó lámpával való irtást körülbelül éjfél-tájáig végezhetjük sikerrel. Sok helyen a molyok rajzása idején nagy tüzeket raknak a szőlő utjaira és ezekbe sok molylepké pusztul el. Idén sok helyen elpusztult a szőlőtermés és ezért mindent meg kell tenni a szőlőmoly irtására, mert jó árú lesz a szőlőnek.

A szőlő zöld válogatása.

Országreszünk nagyrésztében nem megvetendő haszonnal üzik a szőlőművelést, de különösen a kisebb birtokosok nem részesítik a szőlőtökéket abban és olyan ápolásban, amit azok méltán megérdemelnek. Nem iparkodnak a tökékek hosszabb életét biztosítani, erőteljes vészőket nevelni, minőségileg és mennyiségileg nagyobb termési hozamot biztosítani és ezekből kifolyólag a szőlőbirtok nagyobb jövedelmezését elősegíteni.

Ilyen elhanyagolt, vagy legrosszabb esetben nem okszerűen végzett szőlőmunka a tökékek zöldválogatása.

Az itteni talaj- és égbajlati viszonyokhoz mérten tulnyomó részben a szőlőket az úgynevezett „karikás” műveléssel kezelik, ami szabályszerűen abból áll, hogy a már termésre került tőkén meghagyunk a metszés alkalmával 1—2, esetleg a termés minőségére hátrányos 3 karikának való vesszőt, egy 4—6 szemes ugarcsapot (combot), egy 1—2 szemes tartalékcapot. Okszerű ápolás és gondozás mellett ezt a szabályszerű állapotot megtarthatjuk szőlőbirtokunkon állandóan, aminek legegyszerűbb feltétele a zöldválogatás. Ezt a munkát abban az időtájtban végezzük, mikor a szőlőbogyók borsszem nagyságúak. Kivitelezés az alábbi módon történik:

Az ideiglenesen megkötözött tőkéről leoldjuk a köteléket és az így szabaddá tett tőkén legelső sorban eltávolítjuk a karikákról azokat a hajtásokat, melyeken nincs termés. Az olyan hajtásokat, melyeken fűrt van, a fűrt fölött 4 levelet meghagyva, levágjuk. Ezzel a művelettel azt érjük el, hogy a tápnedvek nem a hajtások továbbnevelésére, hanem a fűrtök, illetve bogyók erőteljesebb növekedésére használnak föl.

A karikák rendbehozása után az ugaresapon (combon) meg-hagyunk 2, esetleg 3 szál leg-jobbán kifejlődött vesszőt, me-lyek a jövő évben a karikákat fogják szolgáltatni, a többi vesszőt pedig levágjuk. Ezt elvégezve, a tartalécsapon meg-hagyunk egy jól fejlődő vesszőt, mely a jövő évben az ugaresa-pot fogja adni. Most meg-hagyunk a tőkefejből előtört hajtá-sokból egyet, azt meg-hagyva, melyből a jövő évben a tartalék-csap készül, a többi, a tőkefej-ből előtört hajtásokat eltávolít-juk. Ezekhez a munkálatokhoz éles kést használjunk, hogy sima vágástapok keletkezzenek, melyek gyorsan és jól beforrad-nak. Őrizzük az egyszerű letördeléstől, mert a letöréssel roncsolt sebeket nyerünk, me-lyek nehezen forradnak és könnyen rothadást előidéző sebek-ké válhatnak.

Nagy gondot fordítunk arra, hogy úgy a karikák tartó comb, az ugaresap és a tartalék-csap ne kerüljenek egymáshoz közel, hanem szétszórva 3, il-letve 4 szög alakban helyezked-jenek el a tőkefejen. Arra is nagy gondot fordítunk, hogy úgy a karikák, mint a fogak, minél közelebb kerüljenek a földszínéhez, mert minél köze-lebb vannak a fürtök a föld-höz, annál jobban beérnek a bogyók.

Ugy az ugaresapon, mint a tartalécsapon, meg-hagyott vesszőket, valamint a jövő év-ben a tartalécsapot szolgál-tató, a tőkefejből előtört vesszőket most ne csonkítsuk meg, hanem hagyjuk el azok megcsonkítását arra az időre, amikor a meg-hagyott vesszők-nek kétharmad része már a be-érés, megfásodás jelét mutat-ják, ami rendszerint augusztus

hónak közepe táján szokott be-következni.

A meg-hagyott vesszőkön vagy karikákon esetleg mutatkozó hónaljhajtásokat ne vágjuk vagy tördeljük ki tőből, hanem a hónaljhajtások első levele föl-ött, mert így a meg-hagyott első levél melletti rügyből fog eset-leg még hajtani, ellenkező eset-ben pedig a tőből eltávolított hónaljhajtás melletti rügy fog újabb hónaljhajtást növesztetni és nevelni, a meg-hagyott mag-vessző növekedésének, kellő beérésének rovására.

A kellő módon megváloga-tott és újból nem szoros kötés-sel ellátott tőkék az alább föl-sorolt előnyös állapotba ju-tottak:

1. A főleges hajtások el-távolítása következtében a tőke erőteljesebben táplálhatja nem-csak a fürtöket, de a jövő évi termést szolgáltató vessző állo-mányt is.

2. A megritkított vessző és lombzat között szabadabban mozoghat a levegő, nem szorul-hat meg a párával telt, a külön-féle gombacsirák (peronoszpora, fakórothadás stb.) melegágyát képező mozdulatlan, homályba burkolt levegő.

3. Könnyebben juthat az él-tető, érlelő, a gombacsirákat megölő napfény úgy a gyü-

mölcsöz, mint a levelek és vesszőkhöz.

4. A lombzat meggyéritése következtében kevesebb lesz a netán mutatkozó védőszer (bor-dói lé, kénpor) munka, munka-idejű szükséglet.

5. A termés leszedése sokkal könnyebben lesz eszközölhető, mint a meg nem válogatott sűrű, szövevényeszerű szőlőbo-korról.

6. Nagy munka- és időmeg-takarítást jelent a metszésnél az, ha a karikának, ugaresap-tartalécsapnak meg-hagyandó jól ápolt vesszők már jófor-mán önként mutatkoznak a metszést végző egyénnek s nem kell a munkásnak azokat a gondozatlan, meg nem váloga-tott vesszőtömegekből kiválasz-tani.

7. Kevesebb munkát igényel és alaposabban végezhető a munka a megválogatott tőke őszi elfedésénél.

Nem fogadható el némely szőlősgazdának azon állítása: „Jégverés esetén nem szenved a meg nem válogatott szőlő-tőke annyit, mint a megváloga-tott“, mert gyengébb jégverés úgy se szokott nagyobb károkat okozni, ellenben nagymér-tékű jégverés esetén bizony a legsűrűbb, bokorszerű tőkét is tönkreteszi. Kleisl Gyula.

SZOROKOZTATÓ OLCSÓ REGÉNYEK

Tartally Ilona: A hegy csodája

France Adine: Az arnóparti város

Nagy Méda: Hét ősz egy tavasz

Rendl: A messzi út

Gulácsy: Miniaturök

Csathó: Ezernyolcszázhusz

Harsányi Zsolt: Liline

Pekár: Amazon cárnők

Surányi: Galleotti Marzio

} darabonként
35.— lej

} darabonként
28.— lej

Kapható a Minervánál Cluj, Strada Regina Maria 1. szám.

A pénz előre beküldésénél csak 5 lej portót számítunk!

Hogyan védekezzünk a káposzta golyvásodása ellen?

A káposzta és a vele rokon növények golyvásodását apró élő lények okozzák. A dudorodás rendszeren a káposzta tövén keletkezik és néhány hét alatt a növény elpusztul. Ha a golyvásodás következtében nem hal el a növény, fejlődésében annyira visszamarad, hogy teljesen érteletlenül válik.

A káposztafélék golyvásodása különösen nedves időben és bőven trágyázott földön jelentkezik nagy mértékben. Ellene tehát elsősorban azzal védekezzünk, hogy a káposztaféléket nem palántáljuk tulságosan nedves földbe és a káposztás talajának trágyázásánál óvatosan járunk el. Főképpen arra vigyázunk, hogy *friss istállótrágyát sohasem alkalmazzunk káposzta alá.*

Az olyan talajokon, amelyek általalja vizes, ez a betegség rendszeren nagymértékben szokott fellépni. Ilyen helyre tehát sohasem ültessünk káposztát.

A betegség ellen közvetett módon is védekezzünk. Vagyis tartasuk be a kertben a vetésforgót és vigyázzunk arra, hogy ugyanazon táblába káposzta csak 3—4 évenként kerüljön. Ha ugyanis több éven keresztül ugyanazon a helyen termeljük a káposztát, a golyvásodást okozó kártevő nagyon elszaporodik és a betegség fokozott mértékben lép fel a káposzta között.

Hangsúlyozzuk, hogy a golyva betegség megtámadja az összes káposztaféléket, tehát a kelkáposztát, kárfiolt és bimbós kelt is.

Jó termés mutatkozik a székely vármegyékben. A kedvező időjárás a székelyek által lakott vidék terméskilátásait nagyon megjavította. A kukorica fejlődése kielégítő, a szalmás gabonák pedig kiválóan jó eredménnyel bíznak. A takarmánytermés nagyon jól sikerült.

Milyen termés várható?

A kedvező időjárás következtében a terméskilátások rendkívül kedvezőek. A hivatalos jelentések szerint hasonló jó termés várható, mint 1932-ben volt. Különösen az őszi búza ígér nagyon jó termést. A tavaszi árpa valamivel gyöngébb, de még mindig jó közepes termést ígér. A zab helyenkint gyenge termést fog adni. Tekintettel arra, hogy a romániai gabona iránt élénk érdeklődés van, amellet, hogy jó termés lesz, jó árakra is lehet számítani.

Nagy érdeklődés mutatkozik a romániai buza iránt.

A buzatermésről szóló hírek szerint Európa egyes államaiban nagyon gyenge termésre számítanak. Ezzel magyarázható, hogy több európai állam már megkezdte az új termés lekötését. A romániai buza iránt különösen Olaszország mutat nagy érdeklődést. Hir szerint közelebbről az

olaszok nagymennyiségű búzát fognak vásárolni Romániában. A vásárolt búzát arannyal fogják az olaszok fizetni.

Vámmentesen lehet Magyarországra kukoricát bevenni.

A magyar kormány megszüntette a kukorica beviteli vámját. Ennek következtében Romániából és Jugoszláviából nagymennyiségű kukoricát fognak Magyarországra szállítani. Ezzel magyarázható, hogy a kukorica ára drágul.

Oroszország rozsot szállít

Csehszlovákiának.

A constantjai kikötőbe egy orosz hajó nagymennyiségű rozsot rakott ki Csehszlovákia számára.

Terményárak a Banat-ban.

Buza 580—600, kukorica 320, zab 450, takarmányárpa 380, sörárpa 410, tökmag 680, napraforgómag 480, muharmag 350 lej mázsánként.

Kövémerevedett egy híres kigyóvadász. Rendkívül különös és megindító dráma áldozatát kezelik a legkiválóbb orvosok mindeddig hasztalanul. Egy híres kigyóvadászt megmárt a kigyó s ettől a szerencsétlen ember fokónként megmerevedett. — Most mint egy kőszobor fekszik már a tragikus sorsu férfi. Erről közöl rendkívül érdekes cikket *Tolnai Világlapja* új száma.

Transzilvánia legjobb mezőgazdasági és közigazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj Str. Baron L. Pop 5. szám.

Előfizetési díja egész évre **csak 80 lei.**

felkelés leverésére; a hadjáratban ott küzdött saját hazája ellen a most már valóban hazaárulóvá és bőszen ellenséggé vált delle Barche is. Nem mint egyszerű katona, hanem mint feltaláló harcolt Zára ellen — és számos más gyilkos harci szerszámmal együtt olyan lövedék-hajító gépet is feltalált, melynek az volt a rendeltetése, hogy 3000 font súlyú kőtömböket zudítson az ostromlott városra.

A velenceiek feszült érdeklődéssel várták ennek a szörnyű masinának bemutatását, a záraiak pedig, akiknek hírül hozták, milyen félelmetes fegyvert szerkesztett ellenük az egykori zárai lakatos, csüggedni kezdtek. Megfogadták, hogy ezer darabra tépik a hazaárulót, ha valaha is a kezükbe kerül. Ekkor azonban olyasmi történt, amit senki sem várt, amire senki sem számított. Néhány óriási kőtömböt valóban kivetett magából a szörnyű gép, a velenceiek határtalan örömeire és a záraiak kétségbeesésére; a negyedik hajítás után azonban egyszerre csütörtököt mondott, nem akart tovább működni. Általános izgalom keletkezett a velencei táborban: magasrangú tisztek vették körül az ördögös masinát és amikor az még ilyen előkelő emberek jelenlétében sem volt hajlandó működni, ócsárolni kezdték a feltalálót, egészen megzavarták őt különböző tanácsaikkal és intelmeikkel — és végül sértő módon azzal vádolták meg delle Barchet, hogy ő maga tette a gépet használhatatlanná, hogy ezzel Velencének kárt okozon és újból a záraiak kegyébe jusson. A

Togal

Togal-tabletta biztos hatása mindennemű
hűléses betegségeknel,
gripa, rheuma, köszvény, ülő-
idegzsába, ideg- és főlájásnál.
Togal még idült esetekben is hatásos.
42, 14 és 3 tablettás csomagolásban.

lakatos kétségbeesett erőfeszítéseket tett, hogy bebizonyítsa a tiszteknek: nem igaz, amivel vádolják. Lázasan dolgozott gépének megjavításán és a munka izgalmában, minden elővigyázatosságról megfeledkezve, bebujt a masina belsejébe, hogy megvizsgálja a kerekeket és fogantyúkat. Felkapaszkodott az óriási kőtömbre is, hogy megnézzze, miért nem akar az a masinából kirepülni.

Ebben a pillanatban, a jelenlévők szörnyű rémületére, működésbe jött a gép, sustorogni, forogni kezdtek a kerekek és hatalmas lendülettel kirepült az óriási kőtömb, rajta a szerencsétlen feltalálóval, az ostromlott város fölé. Pontosan Zára városának közepén, a város védszentjének, Szent Simonnak temploma előtt zuhant le összezúzott testtel delle Barche, az áruló. A záraiak Isten ujját látták ebben — és hálaadó istentiszteletet rendeztek Szent Simon templomában...

Azóta is apáról-fiura száll Zárában delle Barche története, mely arról tanuskodik, hogy a hazaárulás mindig elveszi méltó büntetését.

A hagyma és a fokhagyma, mint gyógyszerek.

Lapunk volt kiváló munkatársának, Páter Bélának „Csodahatású gyógynövények” című munkájából közöljük az alábbi cikket.

A vöröshagyma fontos házi orvosság, mert az idegerősítő, a kiválasztást elősegítő, vizelethajtó, vértisztító és vérjavító, nyálkaoldó, étvágygerjesztő, az emésztést elősegítő és szelethajtó hatása. Gyenge gyomruak azonban kevésbé bírják el.

Külsőleg a sült vagy nyers és péppé gyúrt hagymát kelésekre és daganatokra és fagyott lábakra rakják. Kneipp szerint a felszeletelt és tejbe főtt vöröshagyma jó szer hasikarás ellen. A mézzel főtt hagymát pedig

vizelési nehézségek ellen ajánlja. A szétzúzott friss hagymát hólyagbaj és görcsös vizeleti nehézségek ellen ajánlják a gátra fölraakni, amitől a vizezés megindul.

A vörös hagymával sokszor megakadályoztam a nátha kitörését. A nátha legelső tüneteikor együnk 1—2 szelet friss hagymát sóval és kenyérral és a nátha nem tör ki. Ha azonban ezzel elkéstünk, akkor már nem használnál a hagyma.

Dr. Bohn szerint a hagyma nedve a vesére hat, kihajtja a vesedarát és oldja a vesekövet. Miután nyálkaoldó a hatása, azért köhögés elleni cukorkát is készítenek a hagymából. Operációk utáni fájdalmat, kivált a

csónka testrészeken maradt idegcsónkok okozta fájdalmakat a hagymatinktura egy-néhány cseppje csillapítja. A hagymatinkturát gége- és orrhurut ellen is javasolja. A tinktura a hagyma borszeszes kivonata.

A darázscsipe helyre jó kettévágott hagymát rátenni. A hamuban sült hagymát égési sebekre és fagyott testrészekre rakják.

A fokhagyma jó szer az érlemeszesedés ellen és az utóbbi években roppantul terjedt ennek a használata. A fokhagyma ugyanis elsősorban mint a vérnyomást leszállító, az érlemeszesedést gátló orvosság szerepel, amellyel elősegíti az emésztést, de egyesek gyomra nem bírja el a fokhagymát, sőt egyeseknél bélgyulladást is okozhat. Ezen kívül vizelethajtó, a kiválasztást elősegítő, vértisztító, féregűző, csillapító, étvágyerjesztő hatása van. A fokhagyma a béltartalomra erősen fertőtlenítő hatása, azért különböző bélbajok, gyomor- és bélhurut, vérhas, kolera, tifusz, stb. esetében jó hatása.

A fokhagymában a benne lévő illóolaj, a fokhagymaolaj a ható szer, amely a szervezetet átjárva, azt fertőtleníti. A fokhagymaolaj ható alkatrészét a tüdő és a bőr gyorsan kiválasztja, ezért a fokhagyma egyes tüdőbajokra, asztmára, tüdővészre gyógyító hatással van.

Gyógyulási célból a fokhagymából naponta egy-egy cikk fokhagymát kenyérrel eszünk meg, vagy pedig fokhagymacseppeket készítünk belőle és azokat vesszük be. Ennek a készítése a következő: vegyünk 40 gr. hámozott fokhagymát, vágjuk azt borsó nagyságu darabokra és áztassuk be 100 gr. 95%-os alkoholba; hagyjuk egy hétig állni, de közbe-közbe rázzuk fel. Ebből a tinkturából vegyünk be naponta 2—3-szor 15—30 cseppet 2—3 kanálnyi langyos vízzel föleresztve.

A fokhagyma kellemetlen ízét eltüntethetjük egy-két csepp angyalgyökérolaj által, míg a kellemetlen szagát eltüntethetjük, ha vele együtt egy kevés petrezselymet is eszünk.

Apróságok • Adonák

Ahol órára jár az eső.

A forró égőv alatt az időjárás általában szabályosabb, mint nálunk. Az esős és száraz évszakok évről évre csaknem órányi pontossággal váltakoznak. Egyes vidékek esőzésének eloszlása nagyon érdekes napi szabályosságot is mutat. Így például a braziliai Para városban csaknem perenyi pontossággal minden délután négy órakor esik az eső. A város lakossága annyira hozzászokott a szabályosan mutató jelenséghez, hogy a délutánt két részre osztja: eső előtti és eső utáni szakaszt különböztet meg.

Halakat telepítenek az olaszok Abessziniába.

Az abesszini Tana-tóban nagyon sok hal van, azonban húsuk gyenge minőségű. Az olaszok ezért elhatározták, hogy ér-

tékesebb husu halakkal népesítik be a tavat. 300 ezer fiatal csukát hatalmas viztartókban repülőgépekkel szállítottak a Tana-tóig. A szállítás alatt gondosan vigyáztak arra, hogy a viztartókban a víz állandó hőmérsékletének változása ne okozza a halak pusztulását. A 300 ezer fiatal csukát kirakták a tóba és remélik, hogy rövidesen el fognak szaporodni.

Egy takarékos asszony találta fel a legombolható gallért.

Az ingre gombolható gallért egy Montegue nevű francia cipész-mester dolgos és takarékos felesége találta fel. Az asszony észrevette, hogy az ura ingének a gallérja hamarabb piszkolódik el, mint az ing egyéb részei. Ezért, hogy tisztán tudja tartani, a gallért lefejtette az ingről és külön mosta meg. Később olyan gallért készített, amelyet gombbal lehetett az ingre föltenni. Így nem kellett a gallért

mosás alkalmával az ingről lefejtteni és mosás után visszavarni. Egy élelmes és jó üzleti érzéssel rendelkező ember megvette a cipész-mester feleségének találmányát és gyárilag állította elő a legombolható, külön gallérral ellátott ingeket.

Feltalálták a mesterséges rádiumot?

Amerikai híradás szerint Dikensen, fiatal amerikai vegyész feltalálta a mesterséges rádium előállításának titkát. A hirt egyelőre fenntartással közöljük. Hogyha igaz, abban az esetben nagy jelentősége van, mert a rádium a legdrágább elem. A mesterséges rádium nagyon olcsó lesz és így lehetővé válik, hogy a gyógyászatban, különösen a rosszindulatú daganatok gyógyításánál kiterjedten alkalmazzák.

Terjesszük a
„Magyar Nép”-et

A tokaji csárda sikere.

A berlini kézműipari kiállításán, amelyről lapunk egyik számának képes részében megemlékeztünk, nagy feltűnést keltett a tokaji csárda. A csárdában cigány muzsikál, jó magyar ételeket szolgálnak ki és a szomjas vendégeknek tokaji bort mérnek. A tokaji csárdának állandóan sok látogatója van.

Terjed a fogkefe.

A helyesen végzett fogápolás a testi egészség egyik legfontosabb előfeltétele. Így saját maga javát szolgálja, aki fogainak tisztítását rendszeresen végzi. Amióta az orvosok megállapították, hogy a fogak tisztántartásának nagy jelentősége van, a nyugati államokban évről-évre nagy lendületet mutat a fogkefe használatának népszerűsödése. Angliában például öt évvel ezelőtt évente 5 millió fogkefét vásároltak. Az egészségügyi folyóiratok cikkeinek hatása alatt jelenleg az évente elfogyó fogkefék száma megkétszereződött. Ma évente 10 millió fogkefét vásárolnak Angliában. A fogkefe érdekében tovább folyik a felvilágosító munka és minden remény megvan arra, hogy a legrövidebb idő alatt az Angliában évente eladott fog-

kefék száma 60 millióra emelkedik.

Ez a példa nagyon tanulságos számunkra. Nálunk ugyanis sajnos, nagyon sokan a fogkefét csak hirtől ismerik. Vegyünk példát a művelt nyugati nemzetektől, ahol megértették, hogy az egészség fenntartásának első parancsolata, hogy a fogakat tisztán kell tartani.

A világ legforróbb városa.

Newyork nem fekszik az Egyenlítő alatt és mégis kánikulában sokszor olyan meleg van Newyorkban, mint amilyen meleg csak a forró földövi szigeteken szokott lenni. Növeli Newyorkban a forróságot, hogy az óriási épülettömbök a nappali napsütésben felmelegesznek és mint sütőkemencék ontják magukból éjjel-nappal a nagy forróságot. Ezzel magyarázható, hogy Newyorkban évről évre olyan sokan halnak meg hőguta következtében.

Miért izzadunk?

Az izzadás arra szolgál, hogy megakadályozza a testnek túl nagy mértékben való felmelegedését. Izzadás alkalmával ugyanis nedvesség párolog el és a test felület lehül. Az embernél ezt a fontos hőszabályozó feladatot kétféle izzadságmirigy végzi. séseket!

Az állatok körében nagyon kevés azoknak a száma, amelyek egész testükön tudnak izzadni. A ló és a juh egész testükön izzadnak. A szarvasmarha és a sertés csak az orrukon tudnak izzadni. A kutya, a kecske, a házinyul, pocogér és egér nem tudnak izzadni. A kutya nagy mélegben azért lógatja nyelvét, mert ezáltal vizet párologtat el és hűti magát. A majom csak a kezén, lábán és orrán izzad. A vizilónak csak a fülén és orra hátán vannak izzadságmirigyek. Ezekből vöröses izzadság szöngyözik ki.

Lelkiismeretes óra.

Pulykavörös képű, feldult uri ember ront be az óráshoz.

— Kérem, ez mégis csak halhatatlan. Ide hoztam a zsebórámat azzal, hogy naponként másfél órát késik, maga átvette azzal, hogy megjavítja, itt tartotta két hétig, felszámított a javításért 100 lejt és most az óra naponként másfél órát siet.

— Pontosan másfél órát siet?

— Pontosan másfél órát.

— Szóval ugyanannyit siet, amennyit azelőtt késett.

— Ugyanannyit.

— Akkor rendben van.

— Hogy-hogy rendben van?

— Most hozza be az előző ké-

Megjelent a GAZDATUDOMÁNY második kiadása.

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

című könyve előfizetőink számára kézbesítési díjjal együtt 50 lei. A könyv bolti ára egyébként 90 lei. Ezen kedvezményes árat csak előfizetőink számára adtuk. Igyekeztek tehát mindenki sűrűn megszerezni a **Gazdatudomány** című könyvet.

tudjuk biztosítani. A könyv több, mint 600 oldalon foglalkozik a gazdálkodás tudományával és abban mindent megtalál a haladni vágyó gazda. Igyekeztek tehát mindenki sűrűn megszerezni a **Gazdatudomány** című könyvet.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorúlnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadáért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt). Könnyebbég okéért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezzük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

L. I. A kapott felvilágosítás egészen helyes. A szőlő permetezésére kár egyszázalékosnál erősebb bordói levét készíteni. Az egyszázalékos bordói lé ugyanis éppen olyan jól megvédi a szőlőt a peronoszpórától, mint az erősebb oldat. Tekintettel arra, hogy a rézgálic ára meglehetősen magas, kár a permetezést azzal drágitani, hogy az oldatot a kellőnél erősebbre készíti.

G. F. A gyermek hosszú növekedése rendszeren 14–15 éves korig tart. Az ezután növekedés már kismértékű. 16 éves korban túl a gyermek már inkább telni kezd. Arra vonatkozólag, hogy az utóbbi évtizedekben a gyermekek serdülésének kora megrövidült és hogy a mostani gyermekek magasabbak, mint néhány évtizeddel ezelőtt, valóban végeznek tudományos vizsgálatokat. Az erre vonatkozó kutatások azonban még nincsenek befejezve. Kétségtelen azonban, hogy a feltevésnek valami alapja lehet, mert utabban mind nagyobb tért hódítanak a helyes táplálkozás és az egészséges gyermeknevelés szabályai.

M. I. Eső alkalmával olyankor keletkeznek barna foltok az ugorkán, amikor a nap kisüt és az ugorkán levő vízsepek, mint nagyító lencsék vetítik a nap sugarát az ugorkára. Olyan módon akadályozhatjuk meg a foltok keletkezését, hogy az ugorka sorok közé karós paszulyt vetünk. A karós paszuly árnyékot vet az ugorkára és eső alkalmával nem

keletkeznek a napsütés következtében foltok.

G. F. Borsót és korai zöldbabot minden aggodalom nélkül vehet július közepéig. Bő öntözéssel és szakszerű kapálással őszire szép termést fognak hozni.

M. I. A beküldött magot sikerült meghatározni. Mint írja, jóillatú, este nyíló virágnak a magja. Neve: görög ibolya. Nagyobb magkereskedésekben beszerezheti. Nyár végéig vetve állandóan kellemes illatú virágokat nevel.

P. I. A napilapokban valóban jelent meg híradás arról, hogy feltalálták a száj és körömfájás védő anyagát. A hírből, sajnos, csak annyi igaz, hogy Németországban kísérleteket folytatnak az állatoknak védő anyaggal való beoltása terén. Az eredmények azonban nem kielégítőek, mert az oltás csak bizonyos ideig védi meg az állatokat a megbetegedés ellen. Az is gyakran előfordult, hogy a védőoltással ellátott állatok is megbetegedtek. Öröme tehát korai!

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
Felölés szerkesztő és ügyv. igazgató:
dr. Szász Ferenc.

Nagyságos fejedelmek idejében.

Ritka élvezetes kis könyv jelent meg a könyvpiacra. A Magyar Nép Könyvtára 56-ik számaként kiadta **Biró Vencel: Nagyságos fejedelmek idejében** című történelmi elbeszéléseit. A jőnévű írónak Szopos Sándor rajzaival díszített könyvében Szunyogh Istók, a főhős végig éli az összes ardeali fejedelmek korát János Zsigmondtól, Apaffy Mihályig. Közben a török hatalom emelkedése, majd hanyatlása és a bécsi udvar ármánykodásai állanak a háttérben.

A csinos kiállítású könyv 20 Lej előzetes beküldése mellett portómentesen kapható a *Minerva* Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. Könyvtérjesztő-osztályánál, Cluj, Str. Baron I. Pop 5. Utánvételes rendelés sokkal költségesebb.

Szerkesztői üzenetek.

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizető kért.

Sz. J. J. Lisnau, S. M. Vlahira
K. A. D. Tusnadul Nou, K. B. Bungard.

Előfizetőinkhez! A hátrálékos előfizetőinkhez kitöltött postautalványt küldünk, fokozatosan, illetőleg mellékeljük lapjukhoz a folyó év végéig szóló hátrálékról az utalványt. Kérjük ennek felhasználásával az utalványon felültelettel összeget kiadóhivatalunkhoz beküldeni. Felszólítjuk azon hátrálékosokat, akik nagyobb összeggel tartoznak mint egy év, hogy igyekezzenek a pénz beküldésével, mert ellenkező esetben nem biztosíthatjuk a lapküldést részükre. Ilyen hátrálékosunk nem sok van és ezek is ígéretet tettek arra nézve, hogy a hátrálékukat rendezik, tehát most ismét figyelmeztetjük őket ígéretük teljesítésére.

Kótarendelőit értesíti könyvsztályunk, hogy a Magyar Kórus és Énekszó énekeskönyveinek és egyéb kiadványainak újabb rendelet szerinti engedélyezése még mindig folyamatban van. Mivel sürgetéseire a kiadó biztató ígéretet kapott, reméljük, hogy rövidesen megkapjuk és leszállíthatjuk megrendelőinknek azokat. Addig is szíves megértő türelmet kér a *Minerva* könyvesbolt.

Budila-ról gróf M. Zs.-né 280 és Sz. F. 225 lei beérkezett. A felszólítás kiküldöttünk elszámolása előtt ment ki.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: S. K. Crizbav 155, M. F. Belin 155, F. A. Becean 150, Cs. A. Babsa 150, Sz. Á. Vulcan 250, G. T. Firtanus 150, K. B. Bungart 85, K. F. Carci 150, G. J. Suplacul de Barcau 85, Társaskör Şiria 150, Sz. I. Diosig 150, F. B. Satumare 439, K. Zs. Baraolt 305, D. T. Covasna 155, Gy. I. Calnic 155, N. S. J. Vadu 80, K. L. Chendru 455, V. F. Abrud 155, G. K. Ciuc-Sângeorgiu 85, Sz. M. Reghin 150, K. E. Sânmiclauş 85, B. L. Covasna 155, Sz. F. Calnic 100, T. L. Agos 180, kért könyv elküldve, özv. T. J.-né Araci 205, G. M. Araci 155, L. B. Mediesul-Aurit 150, dr. I. S. Trg.-Săucuse 150, T. J. Chiuruş 155, K. L. Ţufalau 155, B. A. Turia 150 lej.

Hogy élnek az amerikai katonák?

A repülő-gép ejtőernyővel küld valami csomagot a földre. Mi lehet a csomagban? Aligha pusztító bomba, mert amint a kép mutatja lovas katonák igyekeznek kifogni a küldeményt. Meg is érdemli a fáradságot, mert a csomagban étel-nemű van, amit az amerikai hadseregben ma már nem lassu ernyős szekereken juttatnak a katonákhoz, hanem repülőgépek és ejtőernyők segítségével.

Tanuld meg!

Mérgezést idézhetnek elő a permetezőszerek.

A gyümölcsfa- és szőlőpermetező szerek között arzéntartalmuak is vannak. Az arzéntartalmu szerek a permetezőre nézve veszedelmesek, mert a szervezetbe jutva mérgezést okozhatnak. Az arzén-mérgezés permetező embereknél kétféleképpen jöhet létre. Ha szél fúj a permetezés alkalmával, az arzéntartalmu permetezőszert belélegzés útján a tüdőbe jut. Ugy is előállhat a mérgezés, hogyha a permetező permetezés után nem mossa meg alaposan kezét és piszkos kézzel fog az étkezéshez.

Az arzén-mérgezés tünetei hányás, hasmenés, szemhurut. Súlyosabb esetekben azonnal orvoshoz kell fordulni. Egyébként ajánlatos mind járt az első tünetek jelentkezése alkalmával orvosi csontszentet szedni, mert ez a mérget leköti. Ha valaki permetezésből kifolyólag arzén mérgezést kapott, tartson néhány napig munkaszünetet.

Mit kell tudni a gyümölcsfák törzserősítő hajtásairól?

A gyümölcsfák töveiről előretörő vadhajtásokat gondosan eltávolítjuk olyan módon, hogy közvetlenül ott vágjuk le éles kaccorral, ahol a törzsből előtörtek. Ezzel szemben a törzsen mutató vékony hajtásokat fiatal gyümölcsfákon gondos kezelésben részesítjük, mert ezek táplálják a fát. Erre vonatkozólag a következőket jegyezzük meg:

A gyümölcsfa oltványokat a fajsokában egy vagy két esztendő alatt nevelik közepes vagy magastörzsű fákká. Ez alatt a mesterséges törzsenvelés alatt nem mindig szívesen látott vendég az oldalhajtás a törzsen, de ahol gonddal kezelik a facsometéket, ott nem tördelik le, hanem nagyon is megbecsülik. Ezek az úgynevezett „törzserősítő hajtások”. Ezek hegyét visszacsipve, nem engedik tulfejldni kisarasznyi méreten és ezzel biztosítják a törzs zavartalan nedvkeringését, üdeségét s bizonyos mértékű beárnyékolását. A törzserősítő csapatok aztán augusztus hónapban eredési helyükön levágják s a fa kikerül a fajsokából. Sokan nem tulajdonítanak fontosságot, sőt egyenesen nem szeretik az új ültetésű fa törzsen megjelenő hajtásokat. Gondolkodás nélkül letörlik azokat, pedig ha ugyanolyan kezelésben

Bő aratás, gazdag asztal,
Néped Urunk, így magasztal.
Minden jót — az eget híván —
A „Magyar Nép” nektek kíván.

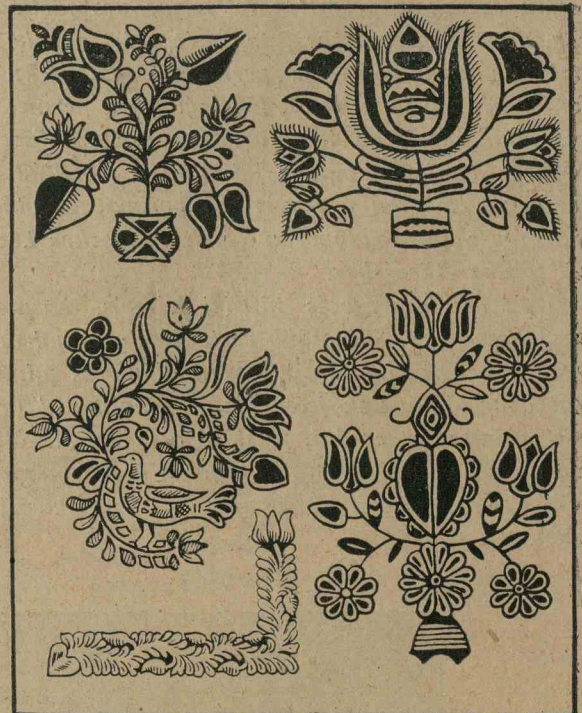
részesítenék, mint tette azt a fajscolás, hasznára válna a fáknak. Csupán arra kell ügyelni, hogy arasznál hosszabbra ne nőjjenek, s ezzel a koronát el ne nyomják, valamint az is fontos, hogy augusztus hó folyamán évről-évre eltávolíttassanak a törzsről. Ha megtünnők őket a következő tavaszig, mind vastagabbra fejlődnének s két év után már helyükön nem kívánatos sebhelyek maradnának. A törzserősítő csapokra addig van szükség, ameddig fáink megerősödtek. Kemény s a korona magyságával arányban álló vastagságu törzssel bírnak, hogy a szélnyomásnak vagy egyéb megterhelésnek könnyen ellen tudnak állni.

A jól szellőztetett istálló a legjobb védelem az állati betegségek ellen.

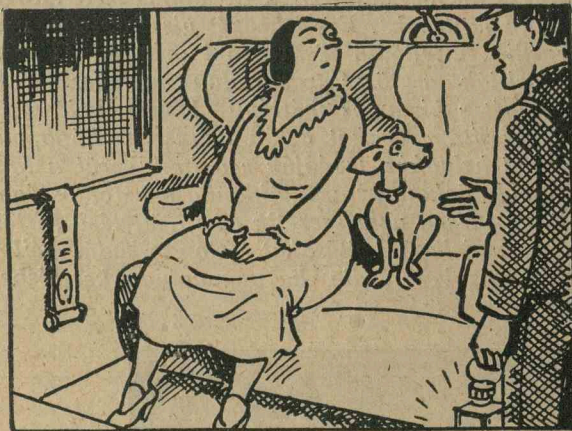
A németországi száj és körömfájás járvánnyal kapcsolatban megállapították, hogy a betegség az olyan istállókban, amelyeknek

keményes szellőztetőjük volt, kisebb arányban lépett fel és gyorsabb lefolyású volt, mint az olyan istállókban, amelyeknek nem volt jó szellőztetése. Megállapítható tehát hogy a jól szellőztetett istálló nemcsak a járványok ellen nyújt védelmet, hanem növeli az állatoknak a betegségekkel szemben való ellenálló képességét is.

A magyar diszítés alapformái.

Érdekes csoportosítású diszítéseket mutatunk be. Kisebbsz használati tárgyak, tükrösök, só-tartók diszei. Közvetlen csoportosításuk és az elemek elosztása rendkívül díszítő hatása.

- Tessék a kutyát levenni az ülésről.
- Eszembe sincs. Neki is váltottam jegyet, tehát joga van egy ülőhelyhez.
- Rendben van. De akkor tessék megmondani neki, hogy a lábait vegye le az ülésről.